

'We voeren al duizenden jaren dezelfde gesprekken'

Van Simon Stone is deze winter *Medea* te zien bij Toneelgroep Amsterdam. De Australische wonderboy van het theater haalt de Griekse tragedie naar het heden.

tekst Willemijn Kruijssen foto's Jan Versweyveld

theater

Medea
Toneelgroep Amsterdam
Stadsschouwburg
10 t/m 17 dec., 21 jan.
t/m 7 feb. en 24 t/m 28
mrt 2015.
tga.nl

Dat Ivo van Hove toneelschrijver Simon Stone (30) heeft gevraagd voor Toneelgroep Amsterdam in actie te komen, is niet zo gek. Stone heeft zich ondanks zijn jonge leeftijd bewezen als een van de meest spraakmakende theaterschrijvers ter wereld. Twee van zijn voorstellingen waren te zien in Amsterdam: *The Wild Duck* vorig jaar tijdens het Holland Festival, *Thyestes* dit jaar. Beide zijn toneelstukken die beklijven. Die heftig zijn, maar ook geestig. Met abrupte scènewisselingen en een setting waardoor je als toeschouwer het gevoel krijgt dat je naar een privésituatie

kijkt. Van de originele versies van Henrik Ibsen en Euripides is niet veel overgebleven – een fanatieke Australische recensent turfde dat er in *The Wild Duck* maximaal drie zinnen uit de oorspronkelijke tekst terugkomen. Iets dergelijks zal ook gebeuren met *Medea*, de beroemde tragedie over een tovenaars die uit wraak op haar man hun twee kinderen vermoordt. Want Stone (halfvang vettig haar, spijkerbroek, blauwe trui met een krokodil erop) werkt al zo sinds hij op zijn 23ste de ingedutte Australische theaterwereld wakker schudde met zijn eerste bewerking van een toneelklassieker (*Voor-*

jaarsontwaken). Hij kleedt een stuk uit tot de essentie en werkt daarna al improviserend samen met de acteurs tot het eindresultaat. Dus op de dag van ons interview, als het repetitieproces nog maar net is begonnen, weet Stone nog niet hoe zijn versie van *Medea* eruit gaan zien.

DIT GAAT OVER MIJ

Voor hij ging schrijven, leerde hij eerst de acteurs kennen; onder anderen Marieke Heebink, Aus Greidanus jr. en Gaité Jansen. 'Ik heb specifiek voor deze acteurs geschreven, zodat ze zich de personages echt kunnen toe-eigenen. Marieke kan bijvoorbeeld heel

foto links: **Marieke Heebink als Medea**
foto rechts: **Simon Stone**

geestig zijn, ook op momenten dat er iets enorm ergs gebeurt.' Simons Medea heet Anna en wordt gespeeld door Heebink. Om er een meer hedendaags stuk van te maken, is Anna niet alleen gebaseerd op het Griekse tragische personage, maar ook op Debora Green: een Amerikaanse arts die in 1995 haar overspelige echtgenoot vergiftigde en haar kinderen doodde. Stone: 'De situatie waarin Green zit, kan zoveel *middle class*-vrouwen overkomen: succesvol willen zijn, maar overschaduwde worden door een echtgenoot. In het dagelijks leven hoor je de echo van de oudheid. We voeren al duizenden jaren dezelfde

gesprekken.' Want misschien is dat wel Stone's belangrijkste doel, dat het publiek denkt: wow, dit gaat over mij. 'Ja, bij traditionele opvoeringen gebeurt dat denk ik minder,' zegt hij.

NIEUW PUBLIEK

Door zijn aanpak lijkt hij ander publiek te kunnen interesseren. Jonger, met een andere achtergrond. 'Maar ik wil het oude publiek niet vervangen. Ik wil een gróter publiek. Nog steeds kan een schouwburg haast een tempel zijn waar iedereen de regels kent behalve jij. Dat je je ongemakkelijk voelt als je underdressed bent, je niet weet dat je je jas in de garderobe moet hangen en dat het pauze is, in plaats van afgelopen.'

Medea is het eerste stuk dat Stone regisseert in een voor hem vreemde taal. Maar omdat hij tot zijn dertiende in Zwitserland heeft gewoond spreekt hij Duits, waardoor hij het Nederlands snel oppikt. Hij wilde altijd al terugkeren naar Europa om hier te werken. Dat hij dat op zijn dertigste al heeft bereikt, is snel. Wat zijn ambities nog zijn, wil hij niet kwijt. 'Dat is een geheim proces. Maar ik moet ervoor waken dat ik niet te lui word en hetzelfde blijf doen. Tegelijkertijd moet ik mezelf ook niet onnodig veranderen alleen voor de verandering.'